

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/150/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615209311
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5615209311.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom v J., T. X, proti žalovanému: E. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. T. č. XXX, v konaní o zaplatenie 863,04 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 18.12.2015 č.k. 8C/384/2015-30, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdzuje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, ktorou sa domáhal zaplatenia istiny 863,04 eur spolu s úrokom z omeškania z tejto sumy vo výške 8,5 % ročne od 1.11.2013 do zaplatenia a taktiež žiadal priznať náhradu trov konania.

V súvislosti s právnym posúdením veci citoval prvostupňový súd v odôvodnení písomného vyhotovenia rozsudku ustanovenia zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení zmien a doplnkov, taktiež niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa tak, ako vyplýva z písomného vyhotovenia rozsudku prvostupňového súdu.

Zamietnutie žaloby odôvodnil prvostupňový súd najmä tým, že podľa zmluvy o bežnom účte z 12.06.2008 žalobca poskytoval svoje služby ako dodávateľ (osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti) žalovanému ako spotrebiteľovi (osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti), preto je okrem ustanovení Obchodného zákonníka o bežnom účte potrebné na ich právny vzťah aplikovať aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného práve k 12.06.2008, pokiaľ ide o zmluvu o bežnom účte. Podľa jeho § 1 ods. 3 sa totiž zákon nevzťahuje na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6. Žalobca netvrdil, že žalovanému poskytol povolené prečerpanie na kreditnú kartu. Úverový vzťah účastníkov konania nie je preto spotrebiteľským úverom. Z toho vyplýva povinnosť posudzovať zmluvný vzťah nielen podľa ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o bežnom účte a o zmluve o úvere, ale aj podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskom práve a podľa ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa. Povinnosťou súdu bolo skúmať splnenie podmienok § 3 ods. 6 zákona, čo žalobca netvrdil (kedy bol spotrebiteľ písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch, ak povolené prečerpanie na účte trvá viac ako tri mesiace). Rozhodujúcim pre posúdenie

veci je však (neprednesené) tvrdenie žalobcu, kedy žalovaný dlžnú sumu vyčerpá, či tak urobil postupne, či a koľko zo žalovanej sumy vrátil, kedy sa tak stalo (aj vzhľadom na ustanovenie § 5b/ zákona o ochrane spotrebiteľa a povinnosť súdu prihliadať ex offo na premlčanie záväzku, čo predpokladá určenie začiatku aj konca plynutia premlčacej doby). Žalobca ako nositeľ dôkaznej povinnosti tieto tvrdenia a ani im zodpovedajúce dôkazy neposkytol. Súd musí mať pri priznaní nároku, ako uvádza napr. aj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/513/2013 zo dňa 28.11.2013, nárok dostatočne a bezpečne preukázaný, vyčísľiteľný z jednotlivých položiek tak, aby mohol v rámci rozhodovacej činnosti prekontrolovať celkovú výšku uplatneného nároku. Úlohou súdu nie je dedukovať jednotlivé nároky žalobcu, resp. pátrať z čoho pozostávajú, ale prekontrolovať správnosť, odôvodnenosť a zákonnosť uplatnených nárokov. Inak povedané, účastník konania má povinnosť tvrdiť skutočnosti relevantné pre posúdenie jeho nároku a označiť dôkazy, z ktorých má súd pravdivosť jeho tvrdení „skontrolovať“. Úlohou súdu nie je a nemôže byť (rešpektujúc rovnaké postavenie obidvoch strán sporu v konaní pred súdom) vyvodzovať tvrdenia za jednu stranu sporu na úkor strany druhej. Postup podľa § 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 Obč. súd. por. nebol namieste. Žaloba náležitosti uvedené v týchto zákonných ustanoveniach obsahuje, pri jej nedoplnení by nebolo možné odmietnuť ju. Následkom nesplnenia dôkaznej povinnosti nie je odmietnutie podania, ale zamietnutie návrhu. Súd zdôrazňuje, že žalobca ani jeho právny zástupca svoj postoj k plneniu povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti nezmenili napriek tomu, že viac rokov opakovane podávajú veľké množstvo skutkovo a právne podobných žalôb, ktoré sú minimálne tunajším okresným súdom právoplatne pre neunesenie dôkazného bremena zamietané (aktuálne napr. žaloba vo veci sp. zn. 8C/186/2014, v ktorej bol zamietajúci rozsudok potvrdený Krajským súdom v Žiline v konaní sp. zn. 6Co/349/2015 zo dňa 28.10.2015). O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 Obč. súd. por. V konaní úspešný žalovaný nenavrhoval prisúdenie náhrady trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny a vyhovenia návrhu v celom rozsahu.

Podľa jeho názoru okresný súd nepostupoval dôsledne, keď nevykonal predložený dôkaz - podrobný položkový výpis z účtu žalovaného. Inak by totiž náležite zistil skutkový stav veci a najmä to, že žalovaná pohľadávka je oprávnená v celom rozsahu. Ide o nosný dôkaz vyhotovený právnym predchodcom žalobcu, ktorý zachytáva všetky obraty na účte žalovaného, ako aj výslednú sumu jeho záväzku, ktorá je totožná s istinou žalovanej pohľadávky.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že základný program sporového konania je formulovaný petítom návrhu na začatie konania, ktorým žalobca požaduje ochranu jeho práv. Je výlučne na ňom, aby na účely úspešného uplatnenia žalovaného nároku prezentoval konzistentné skutkové tvrdenia, ktoré zároveň podporí sumárom príslušných dôkazov. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.). Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa

vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

Úlohou všeobecného súdu je korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Podľa aktuálnej právnej úpravy súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, než navrhli účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Spravidla pôjde o situáciu, kedy súd aj napriek množstvu zadovážených dôkazov nebude môcť rozhodnúť vo veci bez tohto ďalšieho dôkazu.

Odvolačný súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že žalobca neprezentoval v konaní skutkové tvrdenia, z ktorých by bolo možné identifikovať a následne riadne posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku. Keďže v konaní bolo uplatnené právo na zaplatenie dlhu zmluvy o povolenom prečerpaní účtu, bolo na žalobcovi, aby preukázal vznik zmluvy a tiež aby podrobne špecifikoval jednotlivé peňažné sumy, ktoré voči žalovanému uplatnil, a to z hľadiska výšky, splatnosti i právneho dôvodu vzniku. V tomto smere treba poukázať na fakt, že právny vzťah z povoleného prečerpania účtu je úverovým vzťahom (a ako správne podotkol okresný súd, nevzťahujú sa naň ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch), ktorý nemusí byť založený písomnou zmluvou. Existenciu tohto vzťahu mal krajský súd na rozdiel od súdu prvého stupňa preukázanú, pretože žalobca predložil zmluvu o sporozáručnom účte, oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania ako aj výpisy, z ktorých je zrejmé, že žalovaný povolené prečerpanie využil. Nepostačujúce však boli skutkové tvrdenia, na základe ktorých bolo v konaní žalobcom požadované zaplatenie určenej finančnej sumy.

Žalobca neprezentoval v konaní skutočnosti, z ktorých by bolo možné identifikovať a následne riadne posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku. Keďže v konaní bolo uplatnené právo na zaplatenie dlhu zmluvy o úvere, bolo na žalobcovi aby podrobne špecifikoval peňažnú sumu, ktorú voči žalovanému uplatnil, a to z hľadiska výšky, splatnosti i právneho dôvodu vzniku. Žalobca predložil nepostačujúce tvrdenia a dôkazy, ktoré v žiadnom prípade nemohli byť základom pre vyhovie podanej žalobe. Osobitne krajský súd poukazuje na obsah žaloby, v ktorej žalobca vymedzil svoju požiadavku na zaplatenie žalovanej sumy, skutkovo však podrobne nepreukázal (predovšetkým vo väzbe na obsah zmluvy o povolenom prečerpaní účtu) jednotlivé sumy, z ktorých pozostávala žalovaná finančná čiastka. Neúplné skutkové tvrdenia museli viesť k zamietnutiu návrhu na začatie konania. Nie je úlohou civilného súdu odstraňovať vecné nedostatky podaní žalobcu, či snažiť sa z vlastnej iniciatívy hľadať v podaniach parciálne údaje na účely vyhovie žalobe. Treba zdôrazniť, že v civilnom konaní platí zásada ukladajúca účastníkovi tvrdiacemu istú skutočnosť, túto aj preukázať, inak sa vystavuje riziku neúspechu v konaní. Žalobca v tejto veci zjavne neunesol dôkazné bremeno; konkrétna špecifikácia žalovanej sumy bola práve tým, čo mohlo vyústiť do jeho procesného úspechu v konaní. Pokiaľ účastník v konaní len poukazoval na jednotlivé listinné dôkazy, predovšetkým na predložený výpis z účtu, avšak bez väzby na ustanovenia zmluvy, ktorá predložená nebola, tento jeho postup bol nedostatočný, pretože neponúkol súdu jasný obraz o štruktúre uplatnenej pohľadávky. Argumentácia spočívajúca v odkaze na spomínaný výpis z účtu žalovaného nebol pre civilný súd postačujúcim dôkazom, pretože tento nedával zrozumiteľný obraz o spôsobe výpočtu uplatnenej pohľadávky.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Odvolačný súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto je povinný nahradiť žalovanému trovy, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli. Keďže si žalovaná náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil

(§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu jej vznik trov tohto odvolacieho konania ani nevyplýva, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.